

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 3894 / 05 MAY 2022

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1153A/2022

Biroul permanent al Senatului

L.106.....1.....6.05.2022

Domnului
Florin-Vasile CÎȚU
Președintele Senatului

SENATUL ROMÂNIEI
Nr.11.....1405.....06.05.2022

L106/2021 În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr.54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 25 mai 2022 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 2 iunie 2022.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DOBNEANU

ROMÂNIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1153A / 2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 3873 / 05 MAY 2022

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 5 mai 2022

CP1/803/5.05.2022

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr. 54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba

În data de 16 aprilie 2022, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din

administrarea Consiliului Local al Oraşului Teiuş, judeţul Alba în proprietatea privată a oraşului Teiuş şi pentru modificarea Legii nr. 54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului şi din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naţionale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A., în domeniul public al oraşului Teiuş şi în administrarea Consiliului Local al Oraşului Teiuş, judeţul Alba (L 106/2021, PL-x. 247/2021).

Prin conţinutul său normativ, legea dedusă controlului de constituţionalitate contravine dispoziţiilor art. 1 alin. (4) şi alin. (5), art. 52, art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1), art. 120 alin. (1), precum şi art. 147 alin. (4) din Constituţie, pentru motivele prezentate în cele ce urmează.

1. Art. 1 din legea dedusă controlului de constituţionalitate prevede: „Art. 1. - Se aprobă trecerea din proprietatea publică a oraşului Teiuş şi din administrarea Consiliului Local al oraşului Teiuş în proprietatea privată a oraşului Teiuş a unei părţi din terenul în suprafaţă de 74.496 mp., respectiv a terenului în suprafaţă de 29.430 mp. aferent blocurilor, caselor de locuit şi anexelor gospodăreşti, precum şi a curţilor şi grădinilor din jurul acestora, cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezenta lege”.

În privinţa acestui transfer al dreptului de proprietate din proprietatea publică a oraşului Teiuş şi din administrarea Consiliului Local al oraşului Teiuş în proprietatea privată a oraşului Teiuş, semnalăm că procedura ce vizează „Trecerea unui bun din domeniul public în domeniul privat al aceluiaşi titular al dreptului de proprietate” este reglementată în art. 361 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, care la alin. (2) prevede că: „Trecerea unui bun din domeniul public al unei unităţi administrativ-teritoriale în domeniul privat al acesteia se face prin hotărâre a consiliului judeţean, respectiv a Consiliului General al Municipiului Bucureşti ori a consiliului local al comunei, al oraşului sau al municipiului, după caz, dacă prin lege nu se dispune altfel”. În conformitate cu această procedură, în instrumentul de prezentare şi motivare al hotărârii cu privire la trecerea unui bun din domeniul public al unei unităţi administrativ-teritoriale în domeniul privat al acesteia trebuie să se regăsească, în mod obligatoriu, justificarea temeinică a încetării uzului sau interesului public local, actele încheiate cu nerespectarea acestei cerinţe fiind lovite de nulitate absolută. Altfel spus, în situaţia trecerii unui bun din domeniul

public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al acesteia, legea are în vedere ca modalități de manifestare a dispoziției juridice, mijloace de drept administrativ, iar nu legea ca act al Parlamentului.

Față de cele de mai sus, considerăm că soluția legislativă criticată - ce face abstracție de manifestarea de voință a Consiliului Local Teiuș și de procedura administrativă - contravine nu numai principiului legalității statuat în art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la dispozițiile art. 361 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, ci și art. 120 alin. (1) din Constituție ce consacră principiul autonomiei locale.

2. Alineatul (1) al articolului 1 și Anexa din Legea nr. 54/2018, modificate potrivit art. 2 din legea dedusă controlului de constituționalitate, prevăd: „Art. 1. - (1) Se aprobă transmiterea unui teren în suprafață totală de 45.066 mp. situat în orașul Teiuș, județul Alba, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba, în vederea realizării unor investiții de utilitate publică”.

În ceea ce privește transferul bunurilor aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, potrivit dispozițiilor art. 860 alin. (3) din Codul civil: „Bunurile care formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale potrivit unei legi organice nu pot fi trecute din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale sau invers decât ca urmare a modificării legii organice. În celelalte cazuri, trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale și invers se face în condițiile legii”.

Acest articol conține două teze: prima teză vizează bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, iar teza a doua are în vedere bunurile aflate în domeniul public al statului, dar care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice. Bunurile care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice pot fi transferate din proprietatea publică a statului în cea a unităților

administrativ-teritoriale în condițiile art. 292 din Codul administrativ. Astfel, art. 292 alin. (1) din Codul administrativ - ce prevede că: „Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de autoritățile prevăzute la art. 287 lit. a), care au în administrare bunul respectiv, dacă prin lege nu se dispune altfel”. - reprezintă procedura la care face trimitere teza a doua din conținutul art. 860 din Codul civil.

Or, bunul vizat de legea criticată - teren intravilan în suprafață de 45.066 mp identificat cu nr. cadastral 71137 Teiuș, CF 71137 și situat în Orașul Teiuș, Aleea Sportivă, județul Alba - nu reprezintă un bun proprietate publică exclusivă. În Anexa ce face parte integrantă din legea dedusă controlului de constituționalitate, acest teren are nr. MFP 147826 și este încadrat la codul de clasificare 8.10.06 în anexa nr.16 la Hotărârea Guvernului nr. 1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare. Precizăm că în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, imobilul cu nr. MFP 147826 face parte din infrastructura feroviară, proprietate publică a statului, iar administrarea acestuia se asigură de către Compania Națională de Căi Ferate „CFR” - S.A în baza unui contract de concesiune. Totodată, potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 12/1998 „Infrastructura feroviară publică se compune din: a) liniile ferate de circulație, terenul aferent pe care sunt construite, precum și terenurile situate de o parte și de alta a axei căii ferate, care constituie zona de siguranță a infrastructurii feroviare;”.

Rezultă, așadar, că bunul al cărui transfer se dispune din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate ”C.F.R.” - S.A., CUI MT 13633330 CUI RO 11054529, este nominalizat generic în categoria cuprinsă în Anexa 2 pct. 10 la Codul administrativ, intitulată: „Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public al statului”, cu următorul cuprins: „10. infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă”.

Însă, în privința acestei categorii de bunuri - similar raționamentului realizat de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 384/2019 par. 57 referitor la reglementarea anterioară a proprietății publice a statului - nominalizarea în anexa Codului administrativ nu are semnificația declarării acestora ca obiect exclusiv al proprietății publice. Tot instanța constituțională, prin aceeași decizie, a stabilit că enumerarea din anexă are caracter exemplificativ, iar prin aceasta s-a încercat o delimitare, în principiu, a domeniului public al statului, a domeniului public județean și a domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor. Subliniem că această jurisprudență a Curții Constituționale s-a conturat ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 8 martie 2018. De aceea, considerăm că orice intervenție legislativă ulterioară asupra acestui act normativ nu poate face abstracție de faptul că instanța constituțională a statuat că nominalizarea generică a bunului în anexa Codului administrativ nu are semnificația declarării acestuia ca obiect exclusiv al proprietății publice.

În aceste condiții, având în vedere că bunul supus transferului prin legea criticată nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, acesta ar fi trebuit trecut din proprietatea publică a statului în aceea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului Local Teiuș, potrivit art. 292 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, procedură la care face trimitere teza a doua a art. 860 din Codul civil.

Astfel, prin nesocotirea dispozițiilor art. 860 din Codul Civil coroborat cu art. 292 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului legalității statuat în art. 1 alin. (5) din Constituție.

Mai mult, nerespectarea procedurii legale și lipsa manifestării de voință a Consiliului Local Teiuș atrage și încălcarea art. 120 alin. (1) din Constituție ce consacră principiul autonomiei locale.

În acord cu jurisprudența constituțională, arhitectura proprietății publice neexclusive se întemeiază pe dispozițiile art. 102 alin. (1) teza finală și ale art. 120 alin. (1) din Constituție. Prin Decizia nr. 384/2019 mai sus citată se reține că: „[...] Și în situația trecerii bunurilor din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cu excepția celor care fac obiect exclusiv al proprietății publice, aceasta nu se poate face prin efectul legii, ci, așa cum prevede art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, unitățile administrativ-teritoriale trebuie să facă o cerere în acest sens, adică să-și exprime acordul, acestea fiind obligate să justifice temeinic pentru fiecare caz, în note explicative anexate la inventar, creșterea sau diminuarea patrimoniului, potrivit art. 14 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 53/2002 privind Statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 27 august 2002”. Prin aceeași decizie, Curtea reține că inexistența acordului unităților administrativ-teritoriale în ceea ce privește transferul bunurilor în patrimoniul acestora, inclusiv al celor din domeniul public reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție.

Deși prin OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ se abrogă procedura transferului de bunuri proprietate publică prevăzută în Legea nr. 213/1998, soluția legislativă cuprinsă în art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 – care prevedea că „trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face [...] prin hotărâre a Guvernului” – a fost preluată de dispozițiile art. 292 alin. (1) din OUG nr. 57/2019, fiind completată cu sintagma „dacă prin lege nu se dispune altfel”.

Din această perspectivă, apreciem că jurisprudența Curții Constituționale se aplică *mutatis mutandis* și în ceea ce privește procedura stabilită în art. 292 alin. (1) din Codul administrativ. Astfel, prin Decizia nr. 537/2019 acest aspect a fost dezlegat chiar de instanța constituțională în sensul că: „Noua prevedere legală nu poate fi interpretată decât în conformitate cu Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, paragrafele 37, 41 și 55, respectiv că transferul unui bun, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se va realiza prin hotărâre a Guvernului”.

Mai mult, în par. 55 din Decizia nr. 384/2019, Curtea Constituțională a reținut că introducerea „posibilității transferului prin lege, care nu poate fi supusă controlului instanțelor de contencios administrativ, ci numai controlului a priori ori a posteriori exercitat de Curtea Constituțională, conduce la inaplicabilitatea art. 52 din Legea fundamentală, într-un domeniu ce ține exclusiv de transferul dreptului de proprietate publică asupra bunurilor, de către Guvern, care exercită conducerea generală a administrației publice.”

Printr-o bogată jurisprudență, instanța constituțională a reținut că legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu.

Totodată, acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă, aspect ce contravine și prevederilor art. 102 alin. (1) din Constituție ce consacră rolul Guvernului.

Dintr-o altă perspectivă, subliniem că există și o jurisprudență constantă prin care s-a statuat interdicția reglementării transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică prin lege cu caracter individual. (Decizia nr. 600/2005, Decizia nr. 970/2007, Decizia nr. 494/2013, Decizia nr. 574/2014, Decizia nr. 406/2016, Decizia nr. 118/2018, Decizia nr. 384/2019, Decizia nr. 537/2019, Decizia nr. 538/2019).

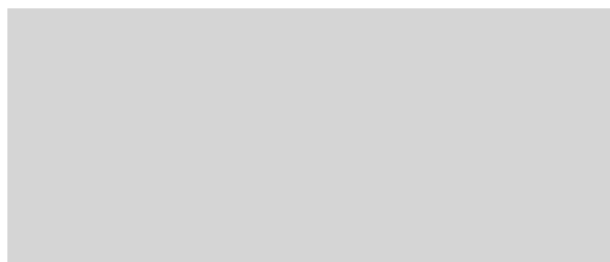

De altfel, prin Decizia nr. 538/2019, dar și prin Decizia nr. 537/2019, Curtea Constituțională a admis ca întemeiată și critica privind încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, deoarece nu au fost respectate „deciziile Curții Constituționale cu privire la interzicerea reglementării prin lege cu privire la un caz determinat, relevantă fiind Decizia nr. 118/2018”. Totodată, în jurisprudența sa recentă, instanța constituțională a reținut într-o speță similară că: „(...) are o bogată jurisprudență în materia transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică (a statului sau a unităților administrativ-teritoriale), precum și cu privire la interdicția reglementării prin legi cu caracter individual, considerentele pe care s-au întemeiat deciziile de admitere a obiecțiilor de neconstituționalitate în cauzele soluționate în prealabil fiind aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză” (Decizia nr. 57/2022, par. 21).

Față de această jurisprudență constantă a Curții Constituționale, apreciem că Legea privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr. 54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate ”C.F.R.” - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba contravine și dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție.

În concluzie, considerăm că soluția legislativă criticată - ce face abstracție de jurisprudența constituțională în materia transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică și a interdicției de a reglementa prin legi cu caracter individual - a fost adoptată cu încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, a principiului legalității și a principiului autonomiei locale, precum și cu nesocotirea rolului constituțional al Parlamentului, al Guvernului, dar și cel al Curții Constituționale.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr. 54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba este neconstituțională în ansamblul său.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**

SENATUL ROMÂNIEI

nr. 1298 / 26.04.2022

Biroul permanent al Senatului

106 / 27.04.2022

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1072A/2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR.3573 / 26 APR 2022

Domnului
Florin-Vasile CÎȚU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr.54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 25 mai 2022 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 2 iunie 2022.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte,*

Prof.univ.dr. Valer DOICNEANU

Președinte
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Guvernul României
Prim-ministru
Nr.5/2747/2022

București

Domnului Președinte al Curții Constituționale a României
Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul României formulează prezenta sesizare în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate referitor la Legea privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș și pentru modificarea Legii nr.54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R."- S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba(PLx247).**

A. Raportat la soluția legislativă de la art.1, care vizează transmiterea, prin lege -- act ce ține de autoritatea legislativă - a terenului în suprafață de 29340 mp, din domeniul public al Orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, în domeniul privat al Orașului Teiuș reținem următoarele:

1. Soluția contravine prevederilor Codului administrativ care la art.361 alin.(2) prevede că „trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al acesteia se face prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, dacă prin lege nu se dispune altfel.” Potrivit alin.(3) “în instrumentele de prezentare și motivare ale hotărârilor prevăzute la alin.(1) și (2) se regăsește, în mod obligatoriu, justificarea temeinică a încetării uzului sau interesului public național sau local, după caz”. Actele încheiate cu nerespectarea dispozițiilor alin.(3) sunt lovite de nulitate absolută.

Menționăm că transferul terenului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale s-a făcut prin lege organică (Legea nr.54/2018) în considerarea calității de bun proprietate exclusivă a statului^[1].

Totodată, cu privire la transferul interdomenial al bunurilor proprietate publică, în jurisprudența^[2] constantă a Curții Constituționale s-a statuat, cu valoare de principiu, că, potrivit art.136 alin.(3) teza finală din Legea fundamentală, raportat la art.860 alin.(3) teza întâi din Codul civil, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori a unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice, respectiv prin adoptarea unei legi organice de modificare a legii organice prin care bunurile au fost declarate obiect exclusiv al proprietății publice. În celelalte cazuri, Curtea a reținut că, potrivit art.136 alin.(2) din Constituție raportat la art.860 alin.(3) teza a doua din Codul civil, și anume atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrativ-teritoriale sau invers se face în condițiile legii, respectiv art.9 din Legea nr.213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare [soluție legislativă reglementată, în prezent, de art.292 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, care a abrogat Legea nr.213/1998], și anume la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local.

Astfel, având în vedere cele mai sus prezentate, transferul prin lege a unui bun din domeniul public al U.A.T.-ului ar putea fi posibilă numai în situația unui bun declarat proprietate publică exclusivă a unității administrativ-teritoriale, iar transferul să se facă în domeniul public al statului. Or, prin prezenta propunere se urmărește “transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a orașului Teiuș și din administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba în proprietatea privată a orașului Teiuș”.

Curtea^[3] a stabilit că, prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusivă voinței legiuitorului al cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi

^[1] Prin Decizia nr.406 din 15 iunie 2016, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României la Legea privind transmiterea imul teren din domeniul public al statului și din Administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale Căi Ferate „C.F.R.” – S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba reținând că aceasta „a fost adoptată ca lege ordinară, potrivit art.76 alin.(2) din Constituție, astfel încât aceasta nu îndeplinește niciuna dintre exigențele art.136 alin.(2) și (3) din Constituție, raportate la prevederile art.830 alin.(3) din Codul civil, nefiind o modalitate validă de transfer, ci una care nu se încadrează în exigențele constituționale. În consecință, Curtea reține că legea supusă controlului aduce atingere art.1 alin.(5) coroborate cu cele ale art.136 alin.(2) și (3) din Constituție.”

^[2] A se vedea și Decizia CCR nr.683 din 30 septembrie 2020.

^[3] Decizia nr.118/2018.

aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în mod echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, în ansamblu.

De asemenea, Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infra legal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă.

Așadar, soluția legislativă pentru reglementarea transmiterii terenului în suprafață de 29430 mp din domeniul public al orașului Teiuș în domeniul privat al acestuia ar fi trebuit să fie adoptarea unei hotărâri a Consiliului Local al orașului Teiuș, județul Alba prin care să se aprobe acest transfer.

În concluzie, reținem că introducerea prin art.1 din legea supusă controlului a transferului bunurilor prin lege, act ce ține de autoritatea legislativă, într-un domeniu care ține de administrație și autoritatea executivă pot aduce atingere art.1 alin.(4) și (5), art.61 alin.(1), art.102 alin.(1) teza finală și art.120 alin.(1), art.136 alin.(2) și art.147 alin.(4) din Constituție.

2. În ceea ce privește calitatea de bun proprietate publică exclusivă de dinainte de transferul terenului în proprietatea publică a orașului Teiuș prin Legea nr.54/2018, având în vedere că bunul imobil-teren supus transferului nu constituie, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, obiect exclusiv al proprietății publice^[4], acesta ar fi trebuit trecut din proprietatea publică a statului în cea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului orașului Teiuș, potrivit art.292 alin.(1) din Codul administrativ.^[5]

Însă, dat fiind faptul că Legea nr.54/2018 este în vigoare, iar transmiterea bunului în proprietatea publică a U.A.T., prin lege, și-a produs efectul^[6], inițiatorul proiectului ar

---

^[4] În legătură cu această categorie de bunuri, Curtea Constituțională reține că "este nominalizată generic în pct.10 din anexa nr.2 la Codul administrativ, intitulată "Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public al statului", cu următorul cuprins: "10. infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă:", iar potrivit art.11 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.834 din 9 septembrie 2004, "(1) Infrastructura feroviară publică se compune din: a) liniile ferate de circulație, terenul aferent pe care sunt construite, precum și terenurile situate de o parte și de alta a axei căii ferate, care constituie zona de siguranță a infrastructurii feroviare; (...)".

Așadar, Curtea reține că, fiind nominalizat generic în categoria bunurilor proprietate publică - infrastructura căilor ferate, care, potrivit legii speciale, include și terenul aferent liniilor de cale ferată, bunul vizat de legea criticată nu reprezintă un bun proprietate publică exclusivă. Potrivit jurisprudenței Curții în materie, nominalizarea bunurilor în anexa la Legea nr.213/1998/Codul administrativ nu are semnificația declarării lor ca bunuri ce fac obiect exclusiv al proprietății publice. Enumerarea din anexă are caracter exemplificativ, iar prin aceasta s-a încercat o delimitare, în principiu, a domeniului public al statului, a domeniului public județean și a domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor" (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.537 din 25 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.907 din 8 noiembrie 2019, paragraful 24, precum și Decizia nr.683/2020, paragraph 55).

^[5] A se vedea Decizia nr.384 din 29 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.499 din 20 iunie 2019, paragrafele 43 - 45, Decizia nr.537 din 25 septembrie 2019, paragraful 26, Decizia nr.683 din 30 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1184 din 7 decembrie 2020.

^[6] Apreciem că acest transfer de proprietate interdomenial, prin lege, nu echivalează cu *declararea expresă* a acestui bun ca fiind exclusiv proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale.

putea avea în vedere posibilitatea inserării în textul legii privind transferul interdomenial, a unei norme prin care să se clarifice regimul juridic al terenului, în sensul că acesta este supus dreptului comun în materie de proprietate publică, urmând a se aplica, ulterior, prevederile Codului administrativ în materie de transfer intradomenial al bunurilor având același titular al dreptului de proprietate - orașul Teiuș (avem în vedere dispozițiile de la art.361 din O.U.G. nr.57/2019).

Așadar, nici măsura de la art.2 din prezenta propunere ce vizează modificarea prevederilor Legii nr.54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din Administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale Căi Ferate „C.F.R.” S.A., în domeniul public al orașului Teiuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Teiuș, județul Alba, respectiv modificarea suprafeței bunului transmis în patrimoniul unității administrativ-teritoriale, nu este posibilă în lipsa acordului unității administrativ-teritoriale, în speță Consiliul local al Orașului Teiuș, fiind astfel create premisele apariției unui viciu de neconstituționalitate prin încălcarea principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art.120 alin.(1) din Constituție (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr.537 din 25 septembrie 2019, anterior citată, paragraful 25). Totodată, nerespectarea procedurii legale de transfer intradomenial, respectiv din domeniul public în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, echivalează cu încălcarea dispozițiilor art.136 alin.(2) din Constituție, potrivit căruia "Proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale", precum și a dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, deoarece, așa cum s-a arătat, nu sunt respectate deciziile Curții Constituționale cu privire la interzicerea reglementării prin lege cu privire la un caz determinat (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 27 aprilie 2018, sau Decizia nr.636 din 23 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.934 din 12 octombrie 2020).

Totodată, având în vedere că transferul interdomenial a operat asupra întregii suprafețe din anul 2018, văzând și dispozițiile de la art.62 din legea nr. 24/2000^[7], măsura propusă la art.2 ce vizează modificarea suprafeței terenului transmis, apare ca fiind retroactivă, în contradicție cu dispozițiile constituționale de la art.15 alin.(2) ce reglementează principiul neretroactivității legii civile.

B. În ceea ce privește textul proiectului, este necesară respectarea normelor de tehnică legislativă prin care se dispune că: „În cazul actelor normative care au ca obiect modificări sau completări ale altor acte normative, articolele se numerotează cu cifre romane, păstrându-se numerotarea cu cifre arabe pentru textele modificate sau completate.”^[8] Totodată, este necesară modificarea titlului proiectului de Lege în acord cu prevederile art.41 din Legea nr.24/2000.

Față de aspectele mai sus învederate, vă rugăm să constatați că Legea privind transmiterea unei părți dintr-un teren situat în orașul Teiuș, din proprietatea publică a

^[7] Potrivit tezei I a textului invocat: „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.”

^[8] A se vedea art.47 alin.(4) din Legea nr.24/2000.

oraşului Teiuş și din administrarea Consiliului Local al Oraşului Teiuş, județul Alba în proprietatea privată a oraşului Teiuş și pentru modificarea Legii nr.54/2018 privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R."- S.A., în domeniul public al oraşului Teiuş și în administrarea Consiliului Local al Oraşului Teiuş, județul Alba este neconstituțională și să admiteti excepția de neconstituționalitate.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ
